

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

18 квітня 2018 року

Чернівці - 2018

УДК 61+615.1:378.147

ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Зорій Н.І., Ходоровський В.М., Москалюк В.Д., Глубоченко В.Г., Савка І.Г., Сорокман Т.В., Білоокий В.В., Присяжнюк П.В., Пашковський В.М., Грачова Т.І., Петринич Г.Й., Ткач Є.П., Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Цигикало О.В. (відповідальний секретар), Чернікова Г.М. (секретар), Малик Ю.Ю. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 18 квітня 2018 р.). Чернівці, 2018. 562 с.

У збірника містяться матеріали навчально-методичної конференції науково-педагогічних працівників Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні та психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження Європейської кредитно-трансферної системи, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки освітнього процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично-орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол № 7 від 22 березня 2018).

ISBN 978-966-967-528-0

© Вищий державний навчальний заклад
України «Буковинський державний
медичний університет», 2018

**МАТЕРІАЛИ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»
(м. Чернівці, 18 квітня 2018 року)**

“Досвід та проблеми підготовки студентів на додипломному етапі”

Таким чином, не викликає сумнівів необхідність вдосконалення викладання психіатрії. Можливості для цього є, включаючи більш активне залучення сучасних інформаційних технологій. Провідним в підготовці фахівця в галузі психіатрії залишається формування особистісних якостей лікаря, етичних принципів, які повинні лежати в основі всієї його діяльності.

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИВЧЕННЯ ПСИХІАТРІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

І.Г. Герасим'юк, Р.І. Рудницький

Кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології імені С.М. Савенка

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

У педагогічній діяльності важливо пам'ятати, що процес навчання відбувається не тільки в лекційних аудиторіях, а безпосередньо в практичній діяльності, щодня біля ліжка хворого. В цьому аспекті навчання – це в значній мірі мистецтво, засноване на досвіді педагога, і успішність навчання в чималому ступені визначається стимулюванням інтересу студента до досліджуваних тем з опорою на клінічну практику.

У цьому відношенні велике значення має вироблення у студентів здатності правильно описувати клінічні спостереження – визначати психопатологічні синдроми, акцентуючи увагу на особливості перебігу захворювання, психічному статусі і результатах параклінічних методів дослідження. Вони повинні розуміти, що в більшості випадків розповідь хворого відображає особливості наявного захворювання, однак у 20-30% хворих скарги не дозволяють судити про основне захворювання, будучи відображенням хворобливих переживань. При описі клінічних спостережень необхідно чітко дотримання хронології, що відображає динаміку появи і розвитку (або зникнення) тих чи інших симптомів. Подібний опис може охоплювати значну частину життя хворого або декількох поколінь його родини, якщо мова йде про генетично детерміновані захворювання. Ці деталі часто дозволяють судити про механізми, що лежать в основі психічних розладів. Симптоми є своєрідними символами тих чи інших захворювань. Наприклад, скарги хворого на те, що він «дратується від надмірного світла чи шуму» або «неможливість змусити себе встати з ліжка» є зразками таких символів. Якість опису, звичайно, залежить від досвіду лікаря, і в деяких випадках хороший опис може прямо вказувати на характер наявного захворювання. Необхідно також, щоб майбутній лікар-психіатр у своїй діяльності виходив з інтересів конкретного хворого, а не розглядав його як вираження наукової проблеми. У цьому випадку відношення пацієнта до нього буде не як до фахівця в області захворювань психіки, а як до справжнього лікаря. Слід виховувати індивідуальне ставлення до хворого, вміння вислухати його, залишаючи за рамками цих відносин формалізовані історії хвороб або стандартизовані тести. Це особливо важливо в наш час загальної комп'ютеризації, яка може призводити до формалізації підходу до хворого і

відповідно до втрати гуманістичної спрямованості медицини. Провідне значення в зв'язку з цим в навчанні лікаря, зокрема психіатра, набуває фактор емпатії. Вагому допомогу в цьому надають спеціально розроблені програми навчання. Якість підготовки фахівців в чималому ступені визначається і можливостями сучасних методів подачі матеріалу. В лекційній діяльності особливе значення має використання візуального матеріалу. Правильно підібраний ілюстративний матеріал підвищує інтерес слухачів до досліджуваного предмета, дозволяє лектору при інших рівних умовах швидше і на якісно вищому рівні донести до слухачів суть викладеного матеріалу. Використання візуального матеріалу під час лекції, природно, повинно проводитися з урахуванням витрачається на нього часу, тобто хронометраж є необхідною умовою ефективного застосування цього методу навчання. При плануванні лекцій слід враховувати також темп подачі матеріалу, який визначається складністю і важливістю тієї чи іншої фрагмента досліджуваної теми. Неврахування цього може привести до втрати важливої інформації, якщо матеріал викладається надмірно швидко, або зниження уваги аудиторії, якщо цілком очевидні питання обговорюються невинновдано довго. Закінчивши викладати розділ і переходячи до наступного, слід прибирати використані ілюстраційні матеріали, оскільки вони можуть відволікати увагу слухачів. Вкрай небажаним є використання матеріалу, підготовленого для інших виступів, оскільки привнесення додаткової, хоча і потенційно цікавої інформації, може істотно ускладнити засвоєння основного матеріалу. І зовсім неприпустимо використання матеріалу, спеціально підготовленого для іншомовної аудиторії. Одним з ефективних шляхів є розгляд на лекції конкретних захворювань з демонстрацією хворих. Однак у всіх випадках бажано, щоб слухачі не були пасивними глядачами, а активними учасниками.

Тому у педагогічному процесі важливо також привнесення розуміння, що не існує ізольованих захворювань тієї чи іншої системи, необхідно формування навичок оцінки цілісного стану хворого. Тому навчання навичкам клініко-психопатологічного обстеження повинно включати в себе мати не тільки вміння ставити вірні запитання хворому і помічати відхилення в поведінці, але і правильно інтерпретувати виявлені симптоми з урахуванням індивідуально-типологічних властивостей особистості хворого, анамнестичних даних і наявності супутніх захворювань.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У РОБОТІ З ПСИХІЧНОХВОРИМИ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

І.Г. Герасим'юк, Н.В. Гринько

*Кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології імені С.М. Савенка
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Важливим для створення взаєморозуміння між лікарем і пацієнтом є ретельний індивідуалізований огляд. Основним методом дослідження психічнохворих є клініко-психопатологічний метод, що ґрунтується на бесіді